

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY ROZCZNIĘ

W Brazylii . . . . . 14\$000
W Argentynie . . . . . 6 pezów
W Ameryce Północnej i Europie 3 dolary
Sprzedaż w kioskach \$500 za numer.

Prenumeraty opłaca się z góry.

Za artykuły podpisane redakcja nie odpowiada. — Reklamy nie zwraca się, nawet te, które nie są drukowane.
Numer dzisiejszy 10 stron druku.

W BRAZYLII

Adres dla listów i przesyłek pocztowych

GAZETA POLSKA — Caixa Postal B
Curitiba — Paraná — Brasil.

Redakcja i Administracja:
Rua Conselheiro Laurindo N.º 6

Selekcja administracyjna w São Paulo:

J. M. HOLESKI
Rua do Triunfo, 10. — Caixa Postal, 9522

Największy i najstarszy organ Wychodźstwa Polskiego w Ameryce Południowej

Nr. 1

Kurytyba-São Paulo, 1 Stycznia 1931

Rok 40

Żegnaj nam stary, Witaj nam Nowy Roku!

Stary rok minął, już nam świta nowy,
I nowe w sercach obudza nadzieje,
Ale czy więziom pozrywa okowy?
I czy do smutnych szczęściem się zaśmieje?

Stary rok minął... ileż niósł nam bólu!
Ileż dusz zgubił pośród skwarnej suszy!
Ileż przytłumił ziarna wśród kłólu,
I ileż wycisnął z pokrwawionej duszy!

Świta rok nowy... Co nam niesie w darze?
Czyli te same i bóle i jęki?
Czy lepszą przyszłość kryje w złotej czarze?
Czy szepece wróżbę, że koniec już męki?

Z każdym dniem roku nowe płyną łaski;
Zlewa je na nas hojna Miłość Boża:
A w darach Bożych łśni szczęście, drżą kłęski,
I raj się jawi wśród życia rozdroża.

Łaska, to posiew, a przy naszej pracy
Posiew ten kwitnie, niebu plon przynosi:
Każdy z nas panem i zasług i płacy,
Tak uczy Chrystus, tak sumienie głosi.

Na ten rok nowy, abyś polski ludu
Z Bogiem na nowo umocnił przymierze;
Wśród walk i znoju, wśród pracy i trudu,
Wytrwaj w miłości... z nadzieją... przy wierze!

A Słowo Boże, co Ciałem się stało,
Będzie dla Ciebie wśród skwaru ochłoda,
W pracy pod krzyżem i ulgą i chwałą,
W dniu chmurne słońcem, w dniu śmierci nagrodą.

I znów jak żeglarz łodzia, tak my życiem dobiliśmy z pomocą niebios do brzegu starego roku, by wypłynąć, daj Boże, szczęśliwie na fale nowego. I znów «Gazeta Polska» będzie Wam kochani Rodacy, towarzyszyć w tej żegludze Waszej, będzie się dzielić z Wami tak radością jak smutkiem, niejedno dobre szepnie słowo, jak dobry, stary a serdeczny przyjaciel. Czyni to już od lat 40. «Gazeta Polska» przeżyła i przetrzymała już niejedną burzę wśród naszego wychodźstwa. Wychodźstwo nasze wprost żyło się z tem pismem. Z początku małe, dziś już poważne, choć do dziś dnia jej nie brak kłopotów i trudów, dlaczego? bo nie wszyscy jej czytelnicy mają wyrozumienie, że co miesiąc wydawanie takiego pisma pochłania wiele pieniędzy. Ci, co to pismo założyli np. ojciec Cezara Schulza, ks. Smolucha, A. Waberski, Witosławski i t. d. jakoteż ci, co później na czele tego pisma stali, pieniądze, poświęcenie i zdrowie weni włożyli. Dziś, gdzie ta «Gazeta» nieznana? Dziś «Gazeta» wkroczy w progę swego 40-ego roku życia! Kto dziś nie życzy jej powodzenia i lepszego wzrostu i rozszerzenia po całej polskiej kolonii w Brazylii? Gazeta czy nie jest także podwaliną naszej narodowości tu na obczyźnie? Ta prawdziwa nauczycielka, czy nie zasługuje na wszelkie poparcie od wszystkich stron i sfer? poparcie

moralne i materialne? Administracja nasza zrobiła w ostatnim roku ogromne wysiłki, ażeby «Gazeta» stała się godną przedstawicielką naszej polskiej kolonii, teraz kolej na Was, kochani Rodacy! Nie zainicjujcie i w tym Nowym Roku spełniać swoje obowiązki względem «Gazety Polskiej» to i ona względem Was swoje spełnić będzie mogła, kończąc życzymy wszystkim naszym czytelnikom, nowym, starym, wszystkim agentom, wszystkim naszym przyjacielom

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU!

Najobfitszych łask i błogosławieństw Bożych, zdrowia, pomyślności i powodzenia. Czy ty kochany Ojciec, któremu dotąd może ciężko było wyżywić liczną rodzinę swoją, rozumiesz to nasze życzenie i pragniesz aby w tym roku mniej zaznać trudności w zaspakajaniu codziennych potrzeb życia, mniej mieć kłopotu w wychowaniu dzieciak?

A ty matko droga, którabyś tak bardzo chciała doczesne i wieczne szczęście twym dziećkom zapewnić i chciałaś je sobie na pociechę a ojczyźnie na pożytek wychować, jakże tego dokażesz? Czego ci ma życzyć «Gazeta Polska»? Abyś umiała je uczyć od młodości wiary, ofiarności i zwycięstwa nad własnymi namiętnościami, a nauczać się i siebie kochać i szanować i wychowasz je na godnych obywateli i dzielnych synów ojczyzny.

PROTEST Polonii kurytybskiej przeciw płatnym oszczerstwom p. Nitti'ego.

Na mętne wody puścił się p. Nitti Franciszek, b. prezydent ministrów włoskich, którego wyrzekała się jego własna ojczyzna a z której uciekł on chyłkiem jak przestępca i bawi obecnie w Paryżu. Jego własna ojczyzna nie potrzebuje jego usług. Wobec tego, mając wolny czas, postanowił on zająć się wyswietlaniem problemów europejskich. Los padł na Polskę. Dlaczego tak — nie wiadomo. Z dziwną wprost natarczywością p. Nitti, niesumienny w najwyższym stopniu, postępując wbrew wiekowemu węzłowi przyjaźni jego narodu z polskim, atakuje stale od dłuższego czasu Polskę, umieszczając o niej fałszywe wiadomości, godne doprawdy «fabrykantów» od takich spraw, naszych sąsiadów z Zachodu, a nie Włocha, którego Polska ostatecznie nie powinna ni ziębić ni patrzeć.

Jeśli nie podoba mu się Polska z tego powodu, że podejrzewa ją jakoby o sympatje dla faszystewskich Włoch, których on jest ofiarą, te przedewszystkiem winien zając się niemieckimi naprawdę faszystami Hitlerowcami, którzy stale krzyczą «nach Osten wollen wir reiten» (chcemy jechać na wschód) i stanowią rzeczywiste niebezpieczeństwo dla Europy ze swym bezwzględny programem.

Jeśli on tego jednak nie czyni, należy sądzić, że pragnie pomóc «Hitlerowcom» «jechać na wschód», że jest poprostu z nimi w znowie, że wziął judoszowe srebrniki. Hitlerowcy pobrękują szablami, z okazji wyborów chcą wysłać 100 tysięcy ludzi nad granicę polską, niecny Nitti tego jednak nie widzi. On widzi tylko «niebezpieczeństwo polskie».

Niewiadomo, czy jest on zaślepionym głupcem, nieorientującym się w wartościach narodów,

te i dzielnych synów ojczyzny. A wam, których może w tym roku ciężkie doświadczenia i gorzkie czekają, wam wszystkim w kłopotach i zmartwieńiach pograżonym życzymy wytrwałości i nadziei w lepszą przyszłość. «Gazeta Polska» niech Wam wszystkim będzie i w tym Nowym Roku nauczycielką i przyjaciółką, pocieszycielką, która bezustannie nieść wam będzie ulgę, słodycz, siłę, światło i wszystko, co Wam w życiu potrzebem będzie.

Żegnaj nam Stary
Witaj nam Nowy Roku!

Redakcja.

czy też potrzebującym pieniędzy ministrem na wygnaniu, który podpisuje szumnie jako były premier podsuwane mu przez naszych wrogów artykuły.

«Niebezpieczeństwo Polskie» (o perigo da Polonia) pod takim tytułem zamieszcza on artykuł o Polsce, podając w nim o nas zgola nieprawdopodobne i wprost fantastyczne wiadomości, obroniło w 1920 r. Europę i jej kulturę przed bolszewikiem. Polska z największym natężeniem i wysiłkiem mózgu i mięśni, wprost z zaparciem się często ludności, mrowczą i szczerą pracą odbudowuje zniszczone wojną, zaniedbane okropnie przez zaborców gospodarstwo narodowe, stwarzając nowe wartości kulturalne w tej części Europy, co wzbudza zachwyt przyjaciół a uznanie wrogów. A pan ten, który nigdy nie był w Polsce, śmie rozsiewać o nas obraźliwe i fałszywe wiadomości.

Na artykuł jego wszyscy Polacy w Brazylii, oburzeni do największego stopnia, jednogłośnie zaprotestowali, zwołując w tym celu wiece.

Jak wiadomo, wiec taki odbył się 25 bm. w Kurytybie. Podobne wiece zwołała Polonia w Rio de Janeiro oraz São Paulo. Posypały się protesty do redakcji dziennika «Estado de São Paulo», w którym pojawił się artykuł, ze wszystkich stron. Z urzędu zaprotestowało Poselstwo R.P. w Rio de Janeiro oraz Konsulat R.P. w S. Paulo.

Samorzutny wiec polaków w Kurytybie, na który przybyło około 40 osób, zgromadził m. i. przedstawicieli wszystkich organizacji polskich w Kurytybie. Zebrani oburzeni i głęboko dotknięci wymienionym artykułem — bezwzględnie i zgodnie zaprotestowali przeciw podanym przez p. Nitti'ego wiadomościom i uchwalili jednomyślnie nast. protest:

«Stały wzrost znaczenia i potęgi Rzeczypospolitej Polskiej od czasu objęcia władzy przez Marszałka Piłsudskiego — rozpetał burzę nienawiści i oszczerstw wśród tych wszystkich czynników, które najchętniej widziałyby Polskę słabą, niemocną, służącą całkowicie interesem obcym; rzuconą na zer odradzającym się apetytem państw zaborczych, podaną bez możliwości obrony intrygom i targom międzynarodowym.

W ciągu ostatnich miesięcy w całym szeregu pism brazylij-

skich udało się podstępnie wrogię nam propagandzie umieścić cykl artykułów, zohydżających Polskę i sterników Jej nawy państwowej.

Milczeliśmy dotychczas, sądząc, że nienawiść niepodsykana obiektywnymi faktami sama wygaśnie, że czytelnicy tych pism sami się przeciwstawiają zbrodniczej akcji, że obywatele tutejsi, politycy, literaci, dziennikarze, uczeni zaprotestują głośno przeciw sianiu nienawiści między narodami, przeciw próbom urabiania fałszywej opinii o narodzie polskim, który liczących swych obywateli skierował do pięknej i wolnej ziemi brazylijskiej, aby wespół z innymi obywatelami przyczyniali się do rozwoju i dobrobytu tego gościnnego kraju.

Nie doczekaliśmy się jednak tego; przeciwnie — ostatnia wściekłość przeciwko wszystkiemu co polskie, przybrała wszelkie cechy niepoczytalności. Došlo do tego, że Franciszek Nitti w artykule swym, umieszczonym w «ESTADO DE SÃO PAULO» z dnia 21 grudnia b.r. ostrzega świat przed «Niebezpieczeństwem Polskiem».

Posługując się pseudouczonością, fałszem, złą wolą, oszczerstwem, Nitti chce mówić w opinję publiczną, że Polska jest pod władzą «zbrojnej bandy głupców». Dając do poderwania zaufania do Polski w sferach finansowych, Nitti, ogłasza urbi et orbi, że... Polska jest krajem zadłużonym w najwyższym stopniu i znajduje się w strasznym niedziale; jej finanse — to prawdziwy chaos, jej długi zwiększają się codziennie. — My polacy wiemy wszyscy, że jest wprost odwrotnie. Ale chcemy, żeby i inni obywatele brazylijscy, pochodzenia niepolskiego, wiedzieli również że Polska licząca ponad trzydzieści milionów ludności jest jednym z najmniej zadłużonych krajów świata, że wszelkie swe zobowiązania i pożyczki spłaca z niepraktykowaną po wojnie punktualnością, że budżet państwowy i samorządowy Polski sięga kwoty pięć miliardów złotych, że od czasu objęcia steru rządów w Polsce przez Marszałka Józefa Piłsudskiego, budżet Państwa Polskiego nie tylko jest zawsze ściśle zrównoważony, ale ma stałą przewyżkę dochodów nad wydatkami, że bilans handlowy Polski już od półtora roku jest dodatni, że saldo tego bilansu za ubiegły listopad wyniosło na naszą korzyść (Dokończenie na stronie 10-ej).

LEKARZ LALEK

Franciszek Sklenicka — CURITYBA

Rua Barão do Rio Branco, 402

Poleca swój bogato zaopatrzony skład lalek, zabawek, podarunków na gwiazdkę, ozdób do choinek i t. p. Ma zawsze na składzie włosy i peruki dla aktorów teatralnych, męskie i żeńskie.

Największy wybór! ■ Największy zapas!
MÓWI SIĘ PO POLSKU.

CURITYBA.

PARANÁ.

Praktyczne podarki na gwiazdkę znajdziecie w

Casa Suissa

Zakład zegarmistrzowski i jubilerski

ALBERTO SCHONEWEG

35 Rua São Francisco 35

CURITYBA - PARANÁ.

Zakład ten posiada największy wybór zegarków i łańcuszków oraz biżuterji z brylantami, obrączki, broszki, kolczyki, naszyjniki i t. d. Okulary i cwikiery. Futerały i wielki wybór różnych przedmiotów właściwych na prezenty.

Naprawa zegarków i biżuterji pod gwarancją.

HOTEL FONSECA

STANISŁAWA GRADOWSKIEGO

W PARANAGUA'

RUA 15 DE NOVEMBRO.

Jest to hotel znany od wielu lat i uważany za najlepszy w Paranaguá, cieszący się wielką frekwencją doborowej publiczności miejscowej oraz podróżujących gości. Posiada wyborną kuchnię polską i brazylijską, doskonale i podług wszelkich wymagań higieny urządzone pokoje. Wzorowa czystość i porządek.

CENY UMIARKOWANE!

GRZECZNA OBSŁUGA!

Baczność Polacy!

ALFAIATARIA EDUARDO

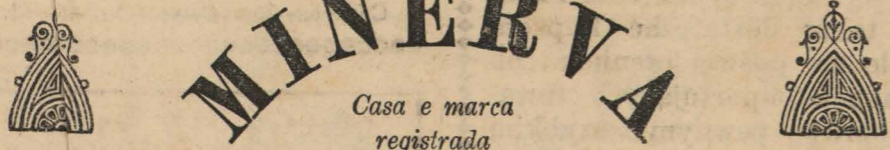
Wdoskonale zaopatrzonym polskim Zakładzie Krawieckim „Alfa-iaitaria Eduardo“ możecie nabyć eleganckie i dobrze wykończone garnitury ubraniowe po cenach umiarkowanych. Przyjdźcie a przekonacie się!

Edward Ziarnicki

Rua Saldanha Maranhão N.º 67-a

Curityba — ParanÁ.

25 — Pr.

Diogerja

Apteka

Wielki stały wybór produktó chemicznych i aptekarskich

Artykuły sanitarne i specjalności aptekarskie, krajowe i zagraniczne.

Depozyrujete i koncesjonariusze najlepszych preparatów krajowych i zagranicznych.

NAJWIĘKSZA I NAJLEPIEJ ZAOPATRZONA APTEKA W CAŁYM TANIĘ, CIESZĄCA SIĘ ZAUFANIEM W STOLICY.

Sprzedaż hurtowna i detaliczna.

MAXIMO & CIA.

Praca Tardentes, 57.

Telegrammas — MINERVA.

27 — Pr.

NADZWYCZAJNIE WAŻNE!

dla wszystkich ojców i matek rodzin, którym chodzi o to, aby w tych ciężkich czasach zaoszczędzić na kieszeni. Zawiadamiam wszystkich, iż otworzyłem domu własnym, róg ulic Ignacio Lustosa i Duque de Caxias składnię spożywczych. Sprzedaję hurtownie i detalicznie. Posiadam składnię cukru, mąkę, naftę, otręby, ryż, wódkę, oraz najrozmaitsze artykuły w ten zakres wchodzące, wszystko w najlepszym gatunku. Ponieważ kupuję ze źródeł bezpośrednich i za gotówkę, mogę sprzedać bardzo tanio. Przyjdźcie, a przekonacie się!

Władysław Józef Brzeziński.

DR. ISAAC GERTEL LEKARZ.

Były asystent miejskiego szpitala w Rio de Janeiro i szpitala dla dzieci. Leczy wszystkie choroby, a szczególnie choroby dzieci. Udziela porad lekarskich w filji Apteki STELLFELD przy ulicy Commendador Araujo, 61 od godz. 9-ej do 11-ej przed południem i od 4-ej do 6-ej popoł. telefon 5—2—8 Mieszkanie: Ulica Dr. Pedrosa 169. Przyjmuje wezwania o każdej godzinie dnia i nocy. Mówi po polsku.

Dr Alípio Augusto Campos LEKARZ

Konsultorium Praça Coronel Enéas, 7

Rezydencja—Rua Conselheiro Barradas 138.

Choroby serca, nerek, płuc, wątroby.

— Klinika dla dzieci. — Astma, choroby cukrowe, żółtaczkę, leczenie kliniczne hydropertji.

99—Cr.

Uterogenol

Doskonałe lekarstwo na dolegliwości macicy i brak menstruacji

FABRYKA CUKIERKÓW

Aurora

JÓZEFA KULI

Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owijane w papier «balas» we wszystkich odmianach. Ul. Martim Affonso, N.º 555
Kurtyba-Paraná-Brasil.
Telefon Nr. 12 — 70.

Przy leczeniu TRĄDU

używajcie

ANTILEBRINA

Profesorów drów VALENTI-RIVOLTA „Antilebrina, moim zdaniem, jest jednym z najlepszych lekarstw w leczeniu trądu i ma tę zaletę, że nie sprawia bólesci”. Są to słowa wielkiego uczonego, Dra H. C. de Souza Araujo. Dostawca: Instytut Naukowy S. Jorge — S. Paulo — Rio — B. Horizonte. Agencja: Rua Libero Badaró 35 — 1-sze piętro — SÃO PAULO.

Preparat Coloidal

UROCLASIO

Prawdziwa rewolucja na polu chorób DRÓG MOCZOWYCH. — Nie usmie- rza bólesci. LECZY CHOROBY. — Nie wymaga żadnej diety, lecz obfito- tego i kompletnego odżywiania. Flakonik z przyrządem do liczenia kropli. — KURACJA TRWA PRZEZ 6 MIESIĘCY.

Dostawca. INSTYTUT NAUKOWY SÃO JORGE. — Agencja: RUA LIBERO BADARÓ, 35 — 1-sze piętro. Caixa postal, 2082. — S.PAULO. 29—Cr.

NIE KUPUJCIE

bucików, pantofli, sandałów i t. p., dopóki nie odwiedzić zakładu

SAPATARIA SYRIA

Jest to dom, który najtaniej sprzedaje obuwie.

Rua 1. de Março, n. 29.

30—Cr.

ADWOKACI

Dr. J. Berquó F. Coelho
Dr. Jan Grabski

RUA 15 DE NOVEMBRO, 413.

1-sze piętro — sala, 7.
CURITYBA—PARANÁ—BRASIL.

Na choroby oczów Collyrio Amarello

DE CHAVES

BIURO ADWOKACKIE
Ludwik Wojski
Curityba, Rua Brigadeiro Franco, 28
Caixa postal 451.
89—Cr.

Bernardo Meyer & C.ª

RUA JOSÉ LOUREIRO N. 55. — CURITYBA.
CAIXA POSTAL 310.

IMPORT BEZPOŚREDNI ŚLEDZI HOLENDERSKICH.

Skład masła i serów.

SPRZEDAŻ HURTOWNA.

51—62.

SKŁAD INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH

Guilh. C. Tiepelmann

Rua S. Francisco 60 — Curityba.

Instrumenty muzyczne i nuty. Wielki wybór harmonij ręcznych i ustnych znanej fabryki „HOHNER“.

CENY BARDZO NISKIE!

53—55.

ANILINY I FARBY NIEMIECKIE

Lá no Luhm **„BAYER”** RUA RIACHUELO
Curityba **TELEFON 161.**

Do farbowania zwłaszcza wyblakłych rzeczy, w paczkach, z osobnymi wskazówkami i w puszkach po 1 kg, we wszelkich kolorach — do ubrań, kapeluszy, skór, wytworów roślinnych i napojów
ESENCJE I OLEJE DO FABRYKACJI LIMONIAD, LIKIERÓW I LEKARSTW.

Perfumerje krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze.

Wynajmuję pokoje

z całodziennem utrzymaniem po cenach konkurencyjnych.

Wyborowa kuchnia polska.

Obsługa uprzejma i rzetelna.

Zgłaszać się: Rua Conselheiro Barradas 104.

WŁAŚCICIEL POLAK.

Fabryka Obuwia

ATAB

Miguel S. Atab

— TRÁVESSA ZÁCHARIAS, 1 —
Curityba — ParanÁ

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych.

Przyjdźcie i przekonajcie się!

49—Cr.

Polski Hotel „Brasil”

Właściciel — LEOPOL D REYNIAK

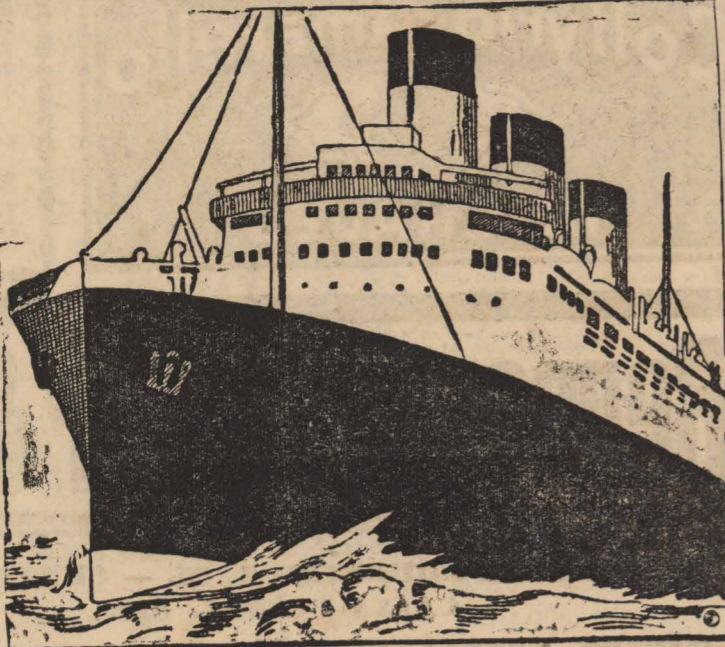
CURITYBA, Rua Marechal Floriano Peixoto
Nr. 722 (dawniejszy 98).

Położony wśród miasta, blisko dworca kolejowego, poleca wygodne pokoje urządzone w nowym stylu z wszelkimi wygodami. Przyjmuje się także stołowników przejeźdźców i na stałe. Wyborna kuchnia, doborowe trunki; stałe zimne i ciepłe potrawy. Ceny dzienne od 7 do 15\$000. Auto na dworcu.

Przy hotelu jest urządzony **BAR NOCNY**, obsługujący w wielki wybór różnorodnych potraw, w którym goście mogą być obsługiwani o każdej godzinie w nocy.

Polsko-francuskie linie okrętowe CHARGEURS REUNISISUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko naszymi okrętami, które są najlepsze pod każdym względem.

Liczne i z wszelkimi wygodami urządzone okręty zapewniające pasażerom doskonałą bezpośrednią komunikację do Polski i z powrotem. Na każdym okręcie naszych linii jest doskonała kuchnia, tłumacz i obsługa polska, opieka lekarska w każdym wypadku, duże sale jadalne, bar, palarnie, pokłady spacerowe, ciągłe rozrywki, bezpłatne kino i koncerty radiowe oraz oddzielne kabiny na 2, 4 i 6 osób. Bilety direct do wszystkich miast Europy centralnej. Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy, a w szczególności z Polski.

W języku polskim udzielamy bezpłatnie wszelkich informacji w sprawie wyrobienia dokumentów, potrzebnych do sprowadzenia krewnych lub znajomych z kraju.

Linja bezpośrednia POLSKA - BRAZYLJA - ARGENTYNA
POLSKIMI OKRĘTAMI

Krakus i Swiatowid

Specjalnie urządzone dla emigrantów.

ROZKŁAD JAZDY:

KRAKUS: Przejeżdża przez Santos do Argentyny 2 | 12/30
Powracając do Europy, przejeżdża przez Santos 22 | 12.

ŚWIATOWID: Przejeżdża przez Santos do Argentyny 25 | 1/31
Powracając do Europy, przejeżdża przez Santos 13 | 2/31.

INFORMACJY BEZPŁATNYCH W JĘZYKU POLSKIM I PORTUGALSKIM UDZIELA WYŁĄCZNY PRZEDSTAWICIEL NA PARANÉ.

THEOPHILO G. VIDAL

CURITYBA — RUA 15 DE NOVEMBRO, 605.

Casa de Saude SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
— CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 —

DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzonej kliniki. Wzorowa czystość i higiena. Up rzejmaobsługa. — Ceny przystępne. Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc.

Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

A. H. & CIA.

ZAKŁAD KWIACIARSKI
i Skład Nasion.

Kwiaty i rośliny ogrodowe wszelkiego rodzaju.

Zawiadamiamy Szan. Publiczność, że nabyliśmy sklep po ś. p. W. Zagotowiczu i zapewniamy, że w ten sam sposób jak dawniej będzie obsługiwana nasza klientela.

Travessa Oliveira Bello 33

Caixa postal. 94 ■ Curityba — Paraná — Brasil.

Casa Ideal

ALBERTO C. ELIAS

RUA JOSÉ BONIFACIO, 9. — Caixa postal, 209

FILJE: Kurytyba, Joinville, Blumenau.

Aby uprzystępnąć w dzisiejszym kryzysie ceny obuwia dla szerokiej publiczności, postanowiliśmy zredukować takowe do możliwych granic. Likwidujemy nasz wielki zapas obuwia znanej marki „IDEAL” po cenach najniższych. Butki damskie sprzedajemy od 10\$000 w górę.

Przed skutecznym zakupem prosimy odwiedzić nasz zakład, bez kompromisu kupna i przekonanie się, że nasze ceny są rzeczywiście najniższe w mieście. 50

Apteka Tiradentes

Aptekarz — Kuno Kleeman

Kurytyba — Praça Tiradentes 37 — Telefon 1084.

Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogerijnych i aptekarskich, krajowych i zagranicznych, perfumerji, mydełek, artykułów gumowych, aniliny i t. d.

Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych. W aptece tej udziela porad kilku lekarzy.

Lekarz ordynujący: Dr. FRANCISCO FRANCO.

Choroby dziecięce kobiece i wewnętrzne.

◆◆ Mówi się po polsku. ◆◆

BRONCHITINA "CHAVES" JEST PRAWDZIWYM SPECYFIKIEM NA KASZEL.

WIELKI SKLEP POLSKI

MARCINA SZYNDY I SKI.

— PLAC TIRADENTES, Nr. 19. —

Ma zawsze na składzie mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą; cukier, ryż, sól śledzie, sliwki suszone, rodzynki i konserwy owocowe wszelkiego rodzaju.

Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Posiada trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje produkta rolne jako to: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo i t. p.

SPRZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWA I DETALICZNA.

CENY PRZYSTĘPNE. Posiada filje w Thomas Coelho i Araukarji.

BÓL W PIERSI,
REUMATYZM,
BÓL ZĘBÓW,
NEURALGJĘ,
CIĘCIE
BRZUSZNE,
BÓL USZÓW,
ŚWIEŻE RANY,

Leczy skutecznie

BALSAM

Santa
Helena

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Do Kolonji Polskiej

Stosunki handlowo-bankowe między Polską a Brazylią.
Przesyłkę pieniędzy uskutecznią się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski

Rua 15 de Novembro — róg 1° de Março. Curityba — Paraná.

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko Bank Francusko-Włoski, który podejmuje się także dostarczać kupcom informacji, otwiera kredyty zwykłe za poświadczeniem lub na podstawie dokumentów na rachunek importujących towary lub eksportujących. Załatwia sprawy pewnym i szybkim sposobem, uskutecznią kupna i sprzedaże, przechowuje i zarządza papierami wartościowymi, przyjmuje pieniądze w depozyt na bardzo dogodnych warunkach. Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie. 43—Cr.

«APROPAGANDISTA» — 3558

Hotel Polski w Kurytybie

Józefa Pleskaczyńskiego

Ul. Saldanha Maranhão, 116 (róg Visconde do Rio Branco)

Nowy właściciel podaje do wiadomości, że po gruntownym odrestaurowaniu obszernego lokalu, może dać Sz. gościom wygodne pomieszczenie na stałe lub na czas krótki po cenach przystępnych. Dostarcza się obiady do domów. Kuchnia wyborna. Obsługa uprzejma. Dojazd omnibusem.

Polski Zakład Szewcki

JÓZEFA SOLISA W KURYTYBIE

przy ulicy Saldanha Maranhão Nr. 81

Wykonuje na zamówienie obuwie wszelkiego rodzaju męskie, damskie i dla dzieci po cenach umiarkowanych. Robota elegancka i trwała. Posiada również duży zapas obuwia gotowego. Sprzedaż hurtowna i detaliczna.

JACEK DROMLEWICZ

Lekarz - Dentysta

Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. Ceny przystępne. Rua Biachuelo, Nr. 457 — Kurytyba. Telefon 167.

Zbiornik zagadek.

Lekarze dawniejszej doby nazywali wnętrzości ludzkie „zbiornikiem zagadek”, z powodu mnożstwa trudnych do zbadania tajemnic, jakie na tem polu wiecznie notowano. Nie istniały wówczas jeszcze promienie X. Opukiwanie i badania zewnętrzne nie zawsze ujawniały to, co działo się wewnątrz tego zbiornika zawierającego żołądek, kiszkę, nerki i inne organa doniosłego znaczenia. W tamtych czasach biegunkę np. leczono proszkiem z rogu jelenia, lub herbatą z liści goiabeiry. „Zbiornik zagadek” jeszcze do dzisiejszego dnia w wielu wypadkach przyprawia lekarzy o ból głowy mimo doniosłego znaczenia promieni X i innych środków ułatwiających diagnozę.

W wypadkach chorób zwyczajnych i znanych, nie brak już dzisiaj lekarstw działających z zupełnym skutkiem. Tak np. przy rozwojeniu niezawodny i szybki rezultat osiąga się przez użycie pastylek Bayer de Eldormio, które w krótkim czasie regulują funkcje żołądka i kiszek, normalizując stan tych organów. 2

EKIXIR DE NOGUEIRA

Jest używany skutecznie w następujących chorobach:

skrofule, bubony, zapalenie macicy, wycieki z uszów, wywiora, fistule raka syfilitycznego, przyszcze, białe upławy, wrzody i narośle, świerz, reumatyzm, plamy na skórze, niedomaganie wątroby, ble w piersiach, narśle na kościach, pil-sowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi. Wielce skuteczny środek oczyszczający krew

„A VENCEDORA”

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach, owijanych w papierki.

Cukierki malinowe, kokosowe, młowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gurwe. Oprócz tych są jeszcze inne ganki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — prasa się Szanownych Rodaków łaskawie przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A VENCEDORA”.

Żądać w każdym sklepie poim!

Franciszek Lachowicz

Curityba—Rua Cabral—Nr. 4—451.

Café Guy

PALENIE I MIELNIE
KAWY.

Fortunato Leite Das de
Paiva

Telefon N° 1179. — Adres dla telegramów: «YBA». Rua Comendador Araujo N° 107.

Curityba Paraná.

Każdy powinien wiedzieć, że najlepszą Szkoła Handlową jest «Instituto Technico Commercial». Curityba, Rua Comendador Araujo, N° 276. 63—Cr.

CASA DE BICLETAS

DE

Albino Siorski

Rowerzy nowe—części blaszane i uzupełniające—Wypożyczenia rowerów—Warsztat mechaniczny—Wykonuje się reperacje i farbatorowe. CENY BARDZO NISKIE.

Rua Desembargador Estephano, 35 (Dawniejsza Ralclij), zydencja, Rua Assunguy, 87. Curit-Paraná. 32-52

POLSKIE ZIOŁA,

które ludzkość błogosławi!

Rodacy, którzy zapoznali się jeszcze w Polsce z ziołami leczniczymi

„Cholekinaza“ Dra. H. Niemojewskiego z Warszawy

i przekonali się o wysokich własnościach leczniczych tych ziół, żądają zawsze takich

„Cholekinaza“ jest to kompozycja najsukuczniejszych ziół leczniczych, jakie wydała ziemia Polska, zebranych przez wybitne sily lekarskie i zatwierdzonych przez Min. Zdrowia Publ. za Nr. 995-6

Większa część chorób powstaje na tle zanieczyszczenia krwi. (Prof. Lohman B. Haig)

„Cholekinaza“ jest generalnym środkiem oczyszczającym krew z wszelkich zakażeń. Wzbogaca ją i przyspiesza jej cyrkulację.

Wątroba jest wyższą instancją trawienia i filtrem krwi (Prof. Huxley)

„Cholekinaza“ usuwa wszelkie dolegliwości wątroby, zapobiega początkowym objawom różnych groźnych chorób.

Żóładek jest szafarzem, rozdawcą soków żywności. Bieda temu, kto go zaniedba!

„Cholekinaza“ uzdrawia żóładek, reguluje trawienie, usuwa wszelkie kwasy żółdkowe, niszczy kamienie żółciowe, wypędza gazy, reguluje mocz.

Jeżeli cierpisz na wzdęcie brzucha, parcie pod pierściami, zimne poty, ból w krzyżach, pieczenie pod łopatkami, ból w okolicy serca, żółtaczka, burczenie w kiszce, ból głowy, obłożony język, zgagę, zawrót głowy, gorączkę i niesmak w ustach, odbijanie gazów, obstrukcję i t. p. objawy,

Zażyj „Cholekinazę“ Dra. H. Niemojewskiego.

Zioła te są preparowane w trzech gatunkach Nr. 1 używa się przy zwykłym stolcu. Nr. 2 i 1 przy zatwardzeniu, zaś Nr. 3, 2 i 1-szy przy uporczywej obstrukcji. Cena paczki ziół wraz z przesyłką 10\$000

Główny dostawca na Brazylję: POCHODNIA

Caixa postal 2295 — São Paulo Cap.

DROBNE OGŁOSZENIA Z S. PAULO

CENY ogłoszeń w tem dziale są ustalone na ostatniej stronie „Gazety“.

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej“ w São Paulo, niniejszym zawiadamia Szan. Czytelników, że interesantów przyjmujemy od godz. 4 do 6 po południu. Rua do Triumpho, 10.

POTRZEBNI CHŁOPCY do sprzedawania pojedynczych numerów „Gazety Polskiej“. Zgłaszać się do biura Administracyjnego przy ulicy Triumpho, 10, S. Paulo, od godziny 4 do 6 po poł.

POTRZEBNA AGENTÓW do zdobywania prenumeratorów dla „Gazety Polskiej“. Zgłoszenia prosimy nadsyłać listownie: „Gazeta Polska“, Caixa Postal 2295, São Paulo.

Drobne ogłoszenia z Kurytyby.

MASZYNA DO SZYCIA. Sprzedaje się maszynę do szycia ręczną najlepszej marki, prawie nową, za połowę ceny. Ojcowie, którzy macie córki do wydziania, skorzystajcie z okazji. Blizsze informacje w Redakcji „Gazety Polskiej“. 38-45.

Maszyna na format gazetowy. Sprzedamy okazjnie naszą dawniejszą MASZYNĘ DRUKARSKĄ z MOTOREM GAZOLINOWYM i transmisją. Interesowani winni się zgłosić po bliższe informacje do Redakcji „Gazety Polskiej“. Do 2 rozp.

Bezdzietne małżeństwo poszukuje jakiegokolwiek pracy. Mąż — mechanik-szofer (bez książki szoferskiej). Łaskawe oferty proszę kierować do Patronatu Polskiego, Rua Dr. Pedrosa 169 da W. P.

Książki do nabycia w Administracji „Gazety Polskiej“ w São Paulo.

- Atlas Catego Świata, z opisami wszystkich krajów. Księga 384 stron druku i map, w pięknej mocnej oprawie. 35\$000
- Przepowiednie przyszłości. Księga Sybil. 15\$000
- Historia Wojny Światowej. Przepiękne pamiętkowe dzieło przedstawiające w całej grozie straszna wojnę światową. Liczne zdjęcia z pola bitwy, zrujnowanych miast, wiosek oraz dokładne opisy. Stron 399, dużego formatu. 35\$000
- Prawdziwy Sennik Egipski, z liczbami loteryjnymi. 5\$000
- Największy Sennik Uniwersalny, z liczbami loteryjnymi. 20\$000
- Tysiąc Rad i Wskazówek. Zawiera wszelkie informacje we wszelkich sprawach życiowych. 35\$000
- Samouczek Angielsko-Polski. Najlepsza metoda do nauczania się po angielsku bez pomocy nauczyciela. 15\$000
- Dykcyonaryz, czyli słownik Angielsko-Polski i Polsko-Angielski, kieszonkowy, z objaśnieniami wymowy angiel. i skorowidzem 10\$000
- Córka Miljonera, Romans współczesny. 9\$000
- Podarek Nowy, dla dzieci. Twarda oprawa. 5\$000
- Zbiór piosenek ludowych i miłosnych. 3\$000
- Zbiór powinszowań dla wszystkich. 3\$000
- Dziwy elektryczności. 5\$000
- Fizyka. Krótki zarys fizyki. 6\$000
- Róża z Tanenbergu. Powieść. 2\$500
- Dziesięć Miljonów dolarów. Powieść. 1\$500
- Robinson Kruzo. Oprawna. 6\$000
- Żyd Wieczny Tułacz. 1\$000

Czy już zaprenumerowałeś sobie miesięcznik „JASKÓŁKA“

Czy miałeś sposobność przekonać się, że jest to jeden najpiękniejszy miesięcznik polski jakiegokolwiek kiedy czytałeś?

Bogato ilustrowany ilustracje z Polski z Ameryki Północnej, z Brazylji i innych krajów. Bogatej treści najlepszych pisarzy polskich. Ciekawych historij, przepięknych powieści, sensacyjnych opowiadań, nieocenionego działu naukowego, niezbędnych informacji działu gospodarczego, działu dla kobiet z dodaniem robotek ręcznych i modeli dla pań. Wesołej humorystyki, działu rozrywkowego itp.

Zawiera 80 stron druku

na piękny kredowy papierze, w pięknej okładce litografowanej, co stanowi piękna całość i który jest chlubą piśmiennictwa polskiego.

Ozdobą każdego domu polskiego ozdoba każdej biblioteki domowej, każdego domu polskiego. Pożyteczny tak dla starszych jak i młodzieży i dzieci i jako taki powinien się znajdować w każdym domu polskim dbającym o pielęgnowanie języka polskiego i piękna polskiego.

Cena „JASKÓŁKI“ jest przystępna dla każdego, gdyż kosztuje tylko 30\$000 rocznie. Pojedynczy numer wysyłamy za nadaniem 3\$000. Adres: „Jaskółka“ — Rua do Triumpho, 10 — Caixa Postal, 2295 — S. Paulo.

„O luba ptaszynie! Polska Jaskółeczko Ulep pod mem dachem też, swoje gniazdeczko!“

Potrzeba agentów i sprzedawców pojedynczych numerów.

„Jaskółka“ jest również do nabycia w Kurytybie w redakcji „Gazety Polskiej“ i u ks. prob. Trzebiatowskiego na plebanji. 29-32

Patronat Polski w Kurytybie

Rua Dr. Pedrosa Nr. 169

Telefon 1411,

otacza opieką społeczną przybywających emigrantów, w szczególności pośredniczy w znalezieniu pracy w wynajmie mieszkań, udziela pomocy lekarskiej, podejmuje i wypłaca należności od pracodawców, udziela w nadzwyczajnych wypadkach bezpłatnych noclegów i dożywiania i t. p.

Patronat otwarty codziennie od 7 rano do 8 wieczór, w tychże godzinach urządza gospodarz Patronatu; Sekretarz urządza codziennie od 8 do 10 rano; Skarbnik w każdy czwartek od 11 do 12 w południe.

Również na biegunkę u osób starszych ELDOPFORMIO jest lekarstwem nie do zastąpienia. 1.

Paszporty,

Dyplomy, Metryki urodzenia i t. d. tłumaczy tłumacz przysięgły Curityba, Rua Barão do Rio Branco, 510.

MIGUEL MATISKEI

(Dokumenty z zewnątrz powinny być nadsyłać nepocztą pole coną (registrados). 35-St.

MITIGAL
Extingue prontamente as
COCEIRAS

WĄSKIE I SZEROKIE

MŁOCKARNIE

dla prostej słomy pędzone kieratem lub motorem

CASA HACKRADT — Curityba
RUA 15-DE NOVEMBRO 502 CAIXA 420.

FLY-TOX

Niezawodny na wszelkiego rodzaju muchy i komary. 53-4m.

NA LATO POLECAMY GORĄCO

„Cruzeiro Pilsen“ i „Pomba“

piwa jasne, czyste i przedewszystkiem zdrowe

◆ Zamówienia na nr. telefonu 495 i 751. ◆

CERVEJARIA CRUZEIRO.

Najlepsze drożdże suche EUROPEJSKIE do wypiekania

CHLEBA, PACZKÓW, CIASTEK, WAZNIENIA PIWA i. t. p.

Są do nabycia we wszystkich sklepach.

Jedyni reprezentanci: **A. BÜCHNER & CIA.**
Rua 15 de Novembro, 457. — Curityba.

WIELKI POSTRACH MATEK.

Biegunka u dzieci jest wielkim postrachem matek, gdyż nierazko powoduje ona śmierć tych niewinnych istot. W większości wypadków biegunka ma swe źródło w niewłaściwym odżywianiu dziecka pokarmami zawierającymi zawięte tłuszczy lub cukru. W wielu wypadkach jest ona także refleksem zaburzeń nosa i gardła z powodu przeziębienia, zapalenia itd.

Dzisiaj biegunki nie leczą się już dawnymi sposobami, t. j. przez wyściągające diety lub szkodliwe syropy i tym podobne środki, lecz sposobem właściwym, za pomocą lekarstw usuwających przedewszystkiem fermentację, a więc takich jak ELDOPFORMIO „Bayer“ i kaseinaty wapnia.

Pierwszym zabiegiem lekarskim w leczeniu biegunki, podług nowoczesnych zasad medycyny, jest usunięcie przyczyn choroby, oraz zalecenie odpowiedniego sposobu odżywiania potrawami ubogimi w tłuszcz i cukier, unikając osłabienia małego pacjenta przez wyczerpującą dietę. ELDOPFORMIO Domu Bayer oraz kaseinaty, są cennymi środkami w leczeniu wspomnianej dolegliwości i usuwaniu fermentacji.

Również na biegunkę u osób starszych ELDOPFORMIO jest lekarstwem nie do zastąpienia. 1.

DOMY NA SPŁATY.

Każdy kto zaoszczędzi małą sumę miesięcznie, może nabyć dom drewniany z terenem lub bez, na trzyletnie spłaty.

Wszelkich informacji udziela: Escriptorio Technico de Engenharia
Praça Dr. Generoso Marques, n. 18 (Sobrado).

KONIE. Browar ATLANTICA sprzedaje konie i muły. Korzystajcie z okazji!

SKÓRA I SIARKA.

Już starożytni wiedzieli, że skóra z racji nienormalnego funkcjonowania pewnych organów lub zakażenia, potrzebuje siarki. Nie znali oni pasożytów, powodujących choroby skórne, lecz wiedzieli, że siarka przynosi ulgę i leczy różne dolegliwości.

Mitigal Bayer, preparat płynny, wyprodukowany z siarki, nie atakuje skóry, ani brudzi bielizny, jak torobią niektóre pomady. Łagodzi świerzbienie i będąc absorbowany przez skórę, zasila ją w siarkę która zabija zarazki.

Na świerzb nie ma lekarstwa nad „Mitigal“. Łagodzi i leczy.

DR. UBALDO VEIGA
Lekarz szpitala HOSPITAL DA BENEFICENCIA PORTUGUESA w Rio.

Klinika ogólna, specjalność DROGI MOCZOWE (kanał, prostata, pecherz i nerki), SYFILIS, choroby SKÓRY, wrzody wyzerające ciało.

Porady w Apteczce Minerva, od 9 do 11 rano i od 3 do 5 ppoł. Telefon—220. Resyd. Telefon — 237.

Kalendarze z Krakowa

Są do nabycia w naszej Redakcji w cenie 2\$500 za egzemplarz.

Ochroniamy nasze ciało.

Skóra ludzka jest naturalną ochroną całego ciała przeciwko zgnębny wpływom otoczenia zewnętrznego — oprócz tego jest organem oddechu tak jak płuca. Gdy jakaś większa część skóry zostanie zniszczona, np. przez silne oparzenie następuje śmierć. Skóra również, dzięki swym własnościom oddechowym, ułatwia w znacznej mierze funkcję nerek, nie potrzeba zaś dodawać, jak poważną odgrywa rolę w stosunku do zmysłu dotyku.

Starajmy się więc utrzymać zawsze tę doskonałą powłokę naszego ciała w zdrowym stanie. Zwalczajmy bezwzględnie świerzb i temu podobne pasożyty szeroko rozpowszechnione, w walce z którymi środkiem najbardziej niezawodnym okazał się „Mitigal“ preparat fabrykowany przez firmę Bayer, łatwy w użyciu i nie zawierający różnych stron ujemnych, właściwych różnym maściom i pomadom.

Napoje bezalkoholowe z Atlantyki:

Guaraná Espumante, Agua Tonica, Crush, Ginger Ale, Sinalco, Agua de Meza i różne gazozy.

TELEFONY: 790 I 791 DEPOZYT CIDADE 709.

